

LÄÄNEMERE KUNSTISADAMA TERVIKLAHENDUS

31.08.2020

Taotlus Riigikogu kultuurikomisjonile tunnistada Läänemere Kunstisadama terviklahendus riiklikult tähtsaks kultuuriehitiseks ning rahastada selle rajamist Eesti Kultuurkapitali seaduse paragrahv 2 lg1 punkt 5 alusel.

Läänemere Kunstisadam on rahvusvaheline kultuuriprojekt, mille vastu on aastaid kestnud eeltööde, mitmetel Vabariigi kultuuri- ja välisministeeriumis peetud briifingutel ja saatkondades toimunud esitlustel suurt huvi väljendanud kõik Läänemere-äärsed riigid. On ju tegemist rahumeelse kultuuriprojektiga, kus oma saavutusi saavad esitada ja kogemusi vahetada Läänemere regiooni kunstnikud, arhitektid, filmiloojad, teadlased, rahvakunsti-meistrid jt loomeinimesed.

Läänemere Kunstisadama esimese etapi ehitustööd algavad 1.septembril 2020 ja vastavalt ehitaja YIT Ehituse AS-iga sõlmitud töövõtulepingule avame Näituste Halli ja ujuvalusele monteeritava külalispaviljoni 1.oktoobril 2021. Esimese etapi kogumaksumus on 3,2 miljonit eurot ning see rahastus on tagatud Riigitugiteenuste Keskuse, Kultuuriministeeriumi ning Pärnu linna poolt. Esimene talv (2021/2022) on katseperiood ning kuni kevadeni saab Näituste Hallis vaadata ekspositsiooni „Läänemere õnnetäht“, mille kuraatorid Anu Raud ning Mark Soosaar koostavad meie ühise mere äärseid rahvaid ühendava ornamentika põhjal.

Läänemere Kunstisadam saab lõplikult valmis aga siis, kui õnnestub jõuda projekti teise etapiga terviklahenduseni. Selleks on kümnekonna ujuvpaviljoni ja nende vahele rajatava ujuvplatvormi ehk nn „Foorumi“ ehitamine ning Läänemere Kunstimuuseumi (siiani Uue Kunsti Muuseumi) hoone püstitamine Näituste Halli naabrusesse Lai tn 2 kinnistul. Ujuvpaviljonide rentimisest on huvitatud pea kõik Läänemere riigid ning ka mitmed riigid kaugemalt. Uue Kunsti Muuseum oma maalide, skulptuuride, graafika, fotode, videode, installatsioonide ja dokfilmide rikkaliku kollektsiooniga aga kajastab paljude rahvaste kultuurilugu kõigilt mandritelt. Luues võimalused erinevatele riikidele ja nende rahvastele eksponeerida oma kultuurisaavutusi on meie arvates kaalukas julgeolekuprojekt mitte üksnes Läänemere regioonile, vaid nii kogu Euroopale kui kaugemalegi.

Rahvusvaheliselt tuntud arhitektide ekspertgrupp koosseisus Pekka Vapaavuori (Soome), Austris Mailitis (Läti), Ilmar Reepalu (Rootsi), Indrek Näkk, Katrin Koov ja Jaak Huimerind (Eesti) leidsid 2018. aasta augustis, et parimad asukohad Uue Kunsti Muuseumi hoone jaoks on Pärnu jõe paremkaldal Sauga jõe suubumisalal ning Pärnu jõe vasakkaldal, otse Kontserdimaja lähikonda kavandatavas Läänemere Kunstisadamas aadressil Lai tn2.

Arvestades viimaste aastate arenguid oleme jõudnud seisukohale, et kõige otstarbekam on viimane variant ehk teisisõnu - ühendada Läänemere Kunstisadama II ehitusjärg (10 rahvuspaviljoni ujuvalustel) ning kunstimuuseumi uue hoone ehitamine üheks tervikprojektiks, millele taotleme finantseeringut Kultuurkapitali riiklikult tähtsate kultuuriehitiste kavast.

Läänemere Kunstisadama I ehitusjärgu riigihanke põhjal selgus, et ühe ujuvpaviljoni maksumus on ca 300 000 eurot. Foorumi ja kaile piirete ehitamiseks oleme arvestanud ca 500 000 eurot, mis teeb ühtekokku 3,5 miljonit eurot.

Kunstimuuseumi kuni neljakordse uue hoone ehitamiseks korraldame rahvusvahelise visioonivõistluse nagu see toimus ka 2013. aastal kunstisadama jaoks. Lähteülesanne Läänemere Kunstimuuseumi kavandamiseks on järgmine: netopind ca 4000m² ja ehitusalune pindala ca 1200m². Hoone mahust moodustab ekspositsiooniala ca 1600m², hoidlad ja töökojad ca 1000m², auditoorium (kinosaal ja hariduskeskus) ca 400m², kunstiraamatukogu ca 100m², fuajee, garderoob, kohvik ca 400m², video- ja filmoteek 100m², administratsiooni ruumid 100m², muud tehnilised abiruumid 300m². Netopind 4000m² teeb tänastes ehitushindades hoone orienteeruvaks maksumuseks ca 6 miljonit eurot. Hoone tuleks projekteerida selliselt, et seda saab ehitada etapiliselt. Väga oluline on, et hoone ümber oleks piisavalt loodust ehk avatud ruumi suuremõõtmeliste väliekspositsioonide jaoks.

Just sellised tingimused valitsevad Lai tn 2 kinnistul ja muuseumihoone mahuks kenasti ära Lai tn. 2 kinnistule, kuhu vastavalt kehtivale detailplaneeringule kerkib peagi Läänemere Kunstisadama peahoone ehk 770m² ehitusaluse pindalaga näitustemaja. See hoone on aga üks suur tühi ruum, mõeldud vahelduvate esitlustega messikeskuseks ning ei vasta ühegi muuseumi vajadustele. Praegu kehtiv detailplaneering näeb ette 1300m² suurust ehitusala, seega on vaja kunstimuuseumi mahutamiseks Lai 2 kinnistu detailplaneeringut muuta ja laiendada ehitusala ca 700m² võrra. Kinnistu idapoolses osas on see leidliku projekteerimisega võimalik ilma ühtki puud langetamata.

Ülaltoodu valguses ning lootuses, et Riigikogu ja Kultuurkapital aitavad meil jõuda Läänemere Kunstisadama terviklahenduseni, investeerides sellesse 9,5 miljonit eurot. Meie aga töötame sihil muuta Läänemere Kunstisadam isemajandavaks kultuurifenomeniks.

Rohkem infot nii selle idee kui Läänemere Kunstisadama loomise loo kohta leiate aadressilt www.mona.ee,

Läänemere Kunstisadama portfoolio:

http://mona.ee/wp-content/uploads/2020/03/BSAP_portfolio_EST.pdf

Sihtasutuse Uue Kunsti Muuseum nõukogu liikmed:

Anu Raud

Tiina Lokk

Eleka Rugam-Rebane

Eda Tuulberg

Kristel Kallau

Jaan Toomik

Mark Soosaar

Jaan Elken (UKM nõukogu esimees)

Marie Virta (UKM juhatuse liige)